

ПРАВА НА ВОЛЮ

№18 (223)
2007

Праваабарончы бюлетең

Вызваліце палітвязняў!

Швейцарская праваабарончая арганізацыя CODAP пачала збор подпісаў за вызваленне беларускіх палітвязняў Аляксандра Казуліна, Артура Фінькевіча, Васіля Лявонава, Зымітра Дашкевіча, Андрэя Клімава, Юрыя Лявонава, Мікалая Аўтуховіча, Антона Кішкурны.

Арганізацыя таксама зьбірала подпісы супраць перасльеду іншадумства на Беларусі. Акцыя працягвалася некалькі гадзінай і за гэты час на цэнтральных вуліцах Жэневы было сабрана больш за 300 подпісаў. Падпісваліся ня толькі жыхары Швейцарыі, але і немцы, французы, ангельцы.

Новыя крымінальныя справы

Чарговая крымінальная справа распачатая супраць актыўістай незарэгістраванага Маладога Фронту ў Гомельскай вобласці. Маладафронтаец са Сьветлагорскі Арсень Ягорчанка і ягоны аднадумец са Жлобіну Кірыл Атаманчык падазраюцца ў дзеянасьці ад імя незарэгістраванай арганізацыі. 19 верасня па месцы жыхарства хлапцоў мясцовыя ўпраўленыні Камітэту дзяржайной бясьпекі правялі ператрусы.

Нагадаем, што гэта ўжо адзіннадцаты выпадак выкрайствання 193-га артыкулу КК супраць маладафронтаўцаў. Да гэтага па такіх жа самых абвінавачаннях былі асуджаныя Зыміцер Дашкевіч, які атрымаў 1,5 году турэмнага зняволення, а таксама Зыміцер Хведарук, Барыс Гарэцкі, Наста Палажанка, Аляксей Янушэўскі, Алег Корбан, Іван Шыла, Наста Азарка і Яраслаў Грышчэні, усе яны атрымалі штрафы ад 30 да 40 базавых велічыніяў.

Фота Charter97.org

"Права быць свабодным"

Больш за пайтары ты-
січы чалавек прынялі удзел
у фэсцце беларускай рок-му-
зыкі "Права быць свабодным"
у Луцку (Украіна), які адбыўся
22 верасня. Нягледзячы на
масавыя затрыманыні, больш
за трыста беларусаў трапіла
на імпрэзу.

Затрыманыні пачаліся 21
верасня на памежным пера-
ходзе Макараны. У музыкан-
таў, якія мусілі выступаць на
канцэрце забралі пашпарты
і не аддавалі на працягу
пяці гадзін. Ноччу ў раёне
Нясвіжа і Дзяржынска былі
затрыманыя яшчэ два турыстычныя
аўтобусы з гледачамі,
пераважна моладэздзю. У
кіроўцаў забралі дакументы
і забаранілі ехаць далей.
"Людзі папросту лавілі спа-
дарожнія машыны і ехалі аў-
тостопам да мяжы, а адтуль
да Луцку. Некаторыя сядалі
на электрычкі да Берасьця,
адтуль да Луцку. Мне не

(Працяг на стар. 8)

Фота Charter97.org

**Старшыня Канстытуцыйнага суда
Рэспублікі Беларусь Рыгор ВАСІЛЕВІЧ:**

"Адказнасьць за непавагу да беларускай мовы ніхто не адмяняў..."

18 верасьня ў Менску падчас семінару "Садзяяньне больш шырокаму прымянењню міжнародных стандартоў у галіне правоў чалавека ў практэсе выкананыя правасуддзяў дзяля ў Рэспубліцы Беларусь" старшыня Канстытуцыйнага суда (КС) Беларусі Рыгор Васілевіч заявіў: "Да нас неаднаразова паступаюць скаргі на тое, што заяву ў суд не прымаюць, бо яна напісана па-беларуску. Я сам бачыў такую рэзалюцыю: "Перапішыце заяву на нармальнай мове". У Канстытуцыі записана, што ў Беларусі дзівье дзяржаўныя мовы — руская і беларуская, таму такая рэзалюцыя зьяўляецца непавагай да дзяржаўной мовы. Адказнасьць за непавагу да дзяржаўной мовы ніхто не адмяняў".

Як прыклад непаважлівага стаўлення кіраўнік КС Р.Васілевіч прыгадаў сітуацыю з жыхаром Гомелю Сяргеем Сямёновым. У жніўні малады чалавек пераезджаў беларуска-ўкраінскую мяжу на цягніку. У пункце пропуску "Новая Гута" мытнікі запатрабавалі ад яго запоўніць

Старшыня мытнага камітэту

Рэспублікі Беларусь Аляксандар ШПІЛЕЎСКІ:

"Адсутнасьць беларускамоўных бланкаў — мая асабістая памылка

Адказваючы на пытаньне, як адреагуе Камітэт на заяву старшыні Канстытуцыйнага суда на пакаранні за дзяржаўную беларускую мову, што патрабуюць беларускамоўных дэкларацыяў, Аляксандар Шпілеўскі зазначыў: «Гэта недагляд, нават больш — гэта мая асабістая памылка, якую вельмі хутка выправім».

Паводле словаў старшыні мытнага камітэту, ён распараціўся, каб у электронную базу мытных дакументаў былі ўключаныя іх беларускамоўныя версіі. «Цяпер пры першым ж патрабаванні бланк на беларускай мове супрацоўнік мытні зможа раздрукаваць дакумент», — запэўніў А. Шпілеўскі.

У хуткім часе на замову мытні будзе надрукаваная партыя бланкаў дэкларацыяў па беларуску.

Сяргея Сямёнова зноў будуць судзіць...

На гомельскага актыўіста Сяргея Сямёнова зноў склалі пратакол за патрабаваныне беларускамоўнага бланку мытнай дэкларацыі. 9 верасьня супрацоўнікі гомельскай мытні абвінавацілі яго ў правапарушэнні па артыкуле 23.4 – непадпарадкованыне законным патрабаванням службовай асобы.

Сяргей Сямёнаў перасякаў беларуска-ўкраінскую мяжу на аўтобусе, у пункце пропуску "Новая Гута". Беларуская мытнікі запатрабавалі ад актыўіста пісьмова запоўніць дэкларацыю. Малады чалавек не адмаўляўся, але папрасіў бланк на беларускай мове, паколькі кепска валодае расейскай і засыцерагаеца памылак пры запоўненні афіцыйнага дакументу. Замест таго, каб выкананы просьбу пасажыра, мытнікі склалі на яго пратакол аб адміністрацыйным правапарушэнні.

Нагадаем, па гэтым жа артыкуле суд Цэнтральнага раёну Гомелю 30 жніўня аштрафаваў С. Сямёнова на 30 базавых велічыні (930 тысячаў рублёў). Тады актыўіст ехаў на Украіну цягніком, і на пункце пропуску "Церуха" таксама не было ні беларускамоўных бланкаў дэкларацыі, ні перакладчыка.

дэкларацыю. Сямёнаў запытаў дэкларацыю на беларускай мове, бо ён дрэнна валодае рускай і баіцца, што пры запоўненні мытнага дакументу можа дапусціць памылкі. У адказ на гэта супрацоўнік мытні склалі ў дачыненні да Сямёнова пратакол аб адміністрацыйным правапарушэнні — аб непадпарадкованыні патрабаванням службовай асобы.

"Такія выпадкі недапушчальныя,

— падкрэсліў Р.Васілевіч. — Але, на жаль, яны ня рэдкія. Да нас нават звязнікі аўтобурыент, у якога пытаюць да цэнтралізаванага тэставання па беларускай мове былі напісаны па-руску. Ці можа ён правільна на іх адказаць? У такіх выпадках, хача гэта і не кампетэнцыя Канстытуцыйнага суда, мы накіроўваем лісты ў адпаведныя органы, якія павінны выправіць сітуацыю. Як правіла, сітуацыя выпраўляецца".

Старшыня Канстытуцыйнага суда таксама зазначыў, што ў Канстытуцыі Беларусі замацавана недапушчальнасьць дыскрымінацыі грамадзян па рэлігійных, палавых, расавых і моўных прынцыпах. "З усім, апрача мовы, у нас добра, скаргай не паступае", — заяўіў Р.Васілевіч.

Ён заклікаў суддзяў карыстацца беларускай мовай па запатрабаваныне ўдзельнікаў практэсу і зазначыў, што ўсе рашэнні Канстытуцыйнага суда адразу ж перакладаюцца або на рускую, або на беларускую мову — у залежнасці ад таго, на якой мове вёўся разгляд скаргі або заявы.

За патрабаваныне Кнігі скаргаў у міліцыі – пад суд

У Цэнтральным судзе Менску 20 верасьня пачаўся адміністрацыйны практэс над моладзевай актыўісткай Тацянай Цішкевіч. Непрыемнасці ў дзяўчыны пачаліся пасля таго, як яна запатрабавала ў райаддзеле міліцыі кнігу з аўтографамі. Паслыя гэтага яе затрымалі, а справу перадалі ў суд. Практэс над Тацянай Цішкевіч мусіць ня толькі высыветліць, ці вінаватая дзяўчына ў непадпарадкованыні міліцыі, але і адказаць на пытаньне, ці можа грамадзянін скарыстацца сваім правам скардзіцца на міліцию?

7 верасьня Тацяна Цішкевіч прыйшла ў Цэнтральны РАУС Менску, каб дачакацца вызваленія затрыманых Дзяніса Гелахава і ягоных сяброў. Супрацоўнік міліцыі Мяцельскі, паводле яе словаў, вы-

гнаў яе з памяшкання. Дзяўчына абурылася і папрасіла кнігу прапановаў і заўвагаў. Паслыя гэтага, як казала Тацяна ў судзе, яе затрымалі "за непадпарадкованыне". У выніку пакараннем дзяўчыне можа стаць вялікі штраф.

Дзяніс Гелахав у судзе пацвердзіў, што міліцыянты груба абыходзіліся з Тацянай Цішкевіч. Паводле яго, міліцыянты таксама зрабілі шэраг іншых парушэнняў: "Не тумачылі яе прафесію і прычыну затрымання. А таксама супрацоўнікі міліцыі не хацелі называць ёй свае імёны. Яны ведалі, што яна зъбіраецца на іх паскардзіцца".

Супрацоўнік Цэнтральнага РАУС Мікалай Ляхімовіч засведчыў, што чуў, як Тацяна Цішкевіч спрачалацца з ягонымі калегамі, але за што

менавіта яе затрымалі, яму невядома. Актыўістка мяркуе, што гэта пацвярдждае яе невінаватасць.

Паводле закону, у кожным райаддзеле міліцыі ёсьць кніга прапановаў і заўвагаў, якую супрацоўнікі мусіць даць наведніку паслыя ягоной просьбы. Але адначасова кожны міліцыянт мае права ў любы момант затрымашыца грамадзяніна.

Паводле словаў праваабаронцы Ірыны Тоўсцік, апошнім часам абыходжаныне з затрыманымі актыўісткамі з боку міліцыі стала больш жорсткім, а скаргі ігнаруюцца: "Раней кніга прапановаў і заўвагаў Цэнтральнага РАУС знаходзілася на бачным месцы, мы нават у ёй пакідалі запісы, але апошнім часам я яе ня бачу. Магчыма, яе недзе хаваюць".

Не спыніць, не стрымаць...

Рэпрэсіі супраць актывісташаў апазіцыі перад "Еўрапейскім маршам" узмацняюца

У Менску і іншых гарадах працягваюца судовыя працэсы над актывістамі апазіцыі. Многія справы зацягваюца. Працяг судовых паседжаньняў прызначаюць на каstryчнік – за тыдзень да правядзення Еўрапейскага маршу "За Свабоду". Актывісты апазіцыі лічаць, што гэта робіцца наўмысна, каб ізаляваць іх потым на час правядзення акцыі.

27 верасьня паслья 10 сутак арышту на волю выйшаў актывіст АГП Сяржук Клюеў. Сержука затрымалі сьпецназаўцы на вуліцы і прымусілі паказаць, што ў кішэні. За некалькі ўлётак пра "Еўрапейскі марш" хлопца завеззлі ў міліцыю. Там яму выклікалі "хуткую", бо ў яго была высокая тэмпература. У шпіталі медыкі паставілі дыягноз: востры бранхіт і прапісалі пасъцельны рэжым. Нягледзячы на гэта, Сержука адвеззлі ў суд, а потым у турму адбываць арышт.

Лідар партыі Анатоль Лябедзька са сваімі паплечнікамі сустрэў Сержуку ля турэмнай брамы. Ён сказаў: "Усё роўна знаходзяцца маладыя людзі, якія, нягледзячы на ўсялякія перашкоды, робяць сваю справу. Клюеў адзін з такіх. Мы з вялікім цяжкасцю арганізавалі яму перадачу на Акредыціна. Сустрэлі яго. Бачым, што настрой баявы. Сёння ж ён ужо ўключыўся ў працу ў падрыхтоўцы "Еўрапейскага" і "Сацыяльнага" маршаў".

Анатоль Лябедзька лічыць, што незалежна ад колькасці арыштаваных актывісташаў "Еўрапейскі марш" будзе масавай акцыяй, на якую выйдуть дзясяткі тысячаў чалавек.

28 верасьня моладзевая актывістка партыі БНФ Ірына Сымяніна мусіла прыйсці ў суд Маскоўскага раёну Менску для разгляду адміністрацыйнага пратаколу, паводле якога студэнтку педагогічнага ўніверсітэту адбінавачваюць у дробным хуліганстве. 17 жніўня Ірыну і яшчэ 15 чалавек затрымалі ў Івацэвічах за спробу ладзіць моладзевы летнік. Справы вяс�мі ўдзельнікаў летніку ўжо разгледзелі ў судах, але не прынялі ніводнай пастановы. Суды пераносіцца на даты ад 7 каstryчніка і бліжэй да правядзення "Еўрапейскага маршу".

Справу Марысі Рудакоўскай разглядлі 27 верасьня, але дзяйчына, як і яе сябры, мусіце яшчэ раз прыйсці на суд 9 каstryчніка. Марыса выказала сваё меркаванье: "З майго боку была съведка. Справу перанеслі на 9 каstryчніка з-за няяўкі съведка з боку міліцыі. Мне падаецца, гэта невыпадкова, што суд перанеслі бліжэй да "Еўрапейскага Маршу".

Сітуацыю пракаментаваў актывіст Моладзі БНФ Франак Вячорка: "Калі б улады сапраўды хацелі разбрацца, хто хуліганіў, а хто – не, то гэтыя б

суды адбыліся яшчэ ў Івацэвічах, ці праз пару дзён паслья затрымання. Гэтыя суды штучна адцягваюцца да "Еўрапейскага Маршу", каб потым затрымаць і пасадзіць нашу моладзь. Гэта спроба кантролюаць актывісташаў, якія складаюць аснову сучаснага дэмакратычнага руху".

У турме на вуліцы Акредыціна цяпер адбываюць арышты Леанід Навіцкі, Алена Гладкая, Віталь Ціхановіч і Каастусь Грахай. Іх затрымалі за распаўсюджаньне інфармацыйных матэрыялаў і Еўрапейскай сімволікі да акцыі 14 каstryчніка.

* * *

Рэгіянальных актывісташаў не зарэгістраванай арганізацыі Малады Фронт пачалі выклікаць у КДБ. Іх папярэджаюць пра крымінальную адказнасць за падрыхтоўку і ўдзел у "Еўрапейскім маршы".

Кіраўніка Бабруйскай філіі Маладога фронту Валера Мацкевіча супрацоўнікі КДБ папярэдзілі пра крымінальную адказнасць, калі ён не адмовіца ад падрыхтоўкі да "Еўрапейскага маршу", які пройдзе ў Менску 14 каstryчніка.

Валер Мацкевіч паведаміў Радыё Свабода: "Мяне палохалі крымінальны спрэвай. Толькі гэтым разам акрамя 193-га артыкулу фігураваў і 342-гі. Гэта падрыхтоўка акцыі, якая прывяла да масавых беспарадкаў. На маю думку, КДБ папросту атрымала чарговую дырэктыву запалохаць актывісташаў, каб ня ехалі на "Еўрапейскі марш", каб яны не распаўсюджвалі інфармацыйныя прадукцыі. Іх цікавіла літаратура, якім чынам трапляе ў горад, сетка распаўсюдзу... Палохалі мяне крымінальнымі спрэвамі, якія цяпер распачынаюцца на Гомельшчыне. Казалі, што наступным рэгіёнам будзе магілёўскі".

У КДБ 21 верасьня мусіць прыйсці 17-гадовы Кірыл Атаманчык са Жлобіну. Кірыл вучыцца ў Еўрапейскім гуманітарным ўніверсітэце ў Вільні. Ён не выключае, што яму могуць выставіць афіцыйнае адбінавачанье.

Арсен Ягорчанка са Сьветлагорску таксама мусіць наведаць съледчых КДБ. 17 верасьня ў кватэры хлопца зрабілі ператрус.

Актывісты "Маладога фронту" лічаць, што супрацоўнікі КДБ распачынаюць крымінальныя спрэвы за ўдзел у незарэгістраванай арганізацыі — пасльядоўна ва ўсіх рэгіёнах.

* * *

Кастуся Грахава супрацоўнікі праваахоўных органаў затрымалі 23 верасьня ў цэнтры Менску і папрасілі паказаць рэчы. У торбе знайшлі каля 100 налепак з заклікам да ўдзелу ў "Еўрапейскім маршы". У Цэнтральным РАУС сталіцы на Кастуся Грахава склалі адміністрацыйны пратакол па ч.1 арт. 23.34 Каап РБ – парушэнне установленага парадку арганізацыі і правядзення масавых мерапрыемстваў, да суда хлопец утрымліваўся ў съпецпрыёмніку-разъмеркавальніку на Акредыціна.

24 верасьня судзьдзя Цэнтральнага райсуду сталіцы Тацяна Паўлючук признала Кастуся Грахава віноўным ва ўчыненым пра варшэнні і пакарала арыштам тэрмінам на 10 сутак. Як звычайна, съведкамі ў судовым паседжанні выступілі міліцыянты, якія праводзілі затрыманне актывіста, гэта былі супрацоўнікі Палка міліцыі спецыяльнага прызначэння (ПМСП) Завадзкі С.Л. і Купраёнак Е.П. Безумоўна, суд не знайшоў падставаў сумнявацца ў іх съведчаннях.

Тэрмін арышту Кастуся Грахава скончыцца 3 каstryчніка ў 14-30.

За 96 сцягоў Еўразьвязу – 10 сутак арышту

24 верасьня судзьдзя Партызанскаага суда Менску Алена Ціцянкова прызнала дэмакратычнага актывіста Леаніда Навіцкага вінаватым у дробным хуліганстве і пакарала 10 суткамі арышту. Леанід Навіцкі паведаміў Радыё Свабода, што ў пятніцу 21 верасьня да яго на кватэру прыйшлі супрацоўнікі КДБ, якія адмовіліся назваць свае прозвішчы. Яны выклікалі міліцыянтаў, і тыя зрабілі ператрус.

На кватэры Л.Навіцкага знайшлі 96 сцягоў Еўразьвязу, бейсболкі і майкі з еўрапейскай сімволікай. На яго склалі пратаколы за нецензурную лаянку і за падрыхтоўку несанкцыянуванай акцыі.

Леаніда Навіцкага асуздзілі толькі паводле першага адбінавачвання. Ён не выключае, што паслья таго, як ён адбудзе пакаранье, над ім адбудзеца другі суд.

24 верасьня былі адбінавачаныя прысуды і моладзевым актывістам, якія распаўсюджвалі апазіцыйныя інфармацыйныя матэрыялы – Алена Гладкая атрымала 7 сутак, Віталь Ціхановіч – 15.

Алесь БЯЛЯЦКІ:

"Гэтая крымінальная справа была зробленая пад палітычны заказ..."

Актыўны апанент дзеючай улады Андрэй Клімаў, які раней ужо двойчы адбываў зняволенне па палітычных матывах, быў арыштаваны 3 красавіка 2007 году за публікацыю артыкулу "Revolution forever, или Как правильно свежевать цыганского кабана в год свиньи", размешчанага 25 студзеня 2007 году на інтэрнэт-сайце Аб'яднанай грамадзянскай партыі.
Пракуратурай была ўзбуджаная крымінальная справа па арт. 361 ч. 3 КК РБ "Заклікі да дзеяньняў, накіраваныя на прычыненне шкоды зневешнімі басьевіцамі Рэспублікі Беларусь, нацыянальнай басьевіцамі, зьдзейсненіем з выкарыстаннем сродкаў масавай інфармацыі". 7 верасьня 2007 г. стала вядома, што крымінальная справа ў дачыненіі да Андрэя Клімава была разгледжаная судом Цэнтральнага раёну Менску яшчэ 30 ліпеня-1 жніўня. Судзьдзя Алены Ільіна прызнала палітыка і публіцыста вінаватым у прад'яўленым абвінавачанні і пакарала на два гады зняволенне ў калоніі строгага рэжыму. Варта адзначыць, што прысуд па арт. 361 КК РБ выносіўся ўпершыню, тым больш за публікацыю менавіта ў Інтэрнэце. Уплывовая праваабарончая арганізацыя "Amnesty International" прызнала апазыцыйнага лідэра Андрэя Клімава вязнем сумлення.
Віцэ-прэзідэнт Міжнароднай федэрацыі правоў чалавека FIDH Алесь БЯЛЯЦКІ лічыць зняволенне Андрэя Клімава беспадстаўным і рэзка асу́джает ганебны прысуд, вынесены на падставе літаратурнага твору:

"Сам па себе і суд, і вынесены прысуд на падставе 361 артыкулу Крымінальнага кодэкса зьяўляюца поўным абсурдам. Калі прачытаць зъмешчаны на сайце артыкул, то адразу становіцца зразумелым, што ён абсалютна не адпавядае прад'яўленым Андрэю Клімаву абвінавачанням, таму што сам па себе артыкул зьяўляецца не праграмай да дзеяньня і нават не публістычным творам, а пэўным палітычным літаратурным перформансам.

Тут можна правесці паралель з вершам "Убей президента", напісаным Славамірам Адамовічам 10 гадоў таму, за які ён таксама 8 месяцаў правёў у СІЗА, хаяць абсалютна было зразумела, што гэты верш быў літаратурнай правакацыяй.

У выпадку з Андрэем Клімавым гэта публістычнае фэнтазі, нават,

я сказаў бы, публіцыстычная фантасмагорыя, дзе існуюць прозывішчы рэальных палітыкаў: Лукашэнкі, Івашкевіча, Вячоркі, Лябедзькі, аднак сама па себе канва апісання настолькі адварваная ад рэальнага жыцця, ад рэальнага палітычнага працэсу, што яго можна ўспрымаць толькі як літаратурны твор. Так, артыкул "Revolution forever, или Как правильно свежевать цыганского кабана в год свиньи" дастаткова правакацыйны ў добрым сэнсе гэтага слова, нечаканы і разам з тым таленавіты, бо ў ім ёсьць досыць цікавыя думкі, афарыстычныя меркаванні, але ўсё гэта, паўтаруся, ня мае нікага дачынення да сучаснага палітычнага працэсу і грамадзкага жыцця ў краіне. Я, як прафесійны літаратуразнаўца, сцьвярджую, што гэта на 100 ад-

соткаў літаратурны твор. Акрамя того, зыходзячы з ўсяго раней напісанага Андрэем Клімавым, трэба адзначыць, што дадзены артыкул характэрны для ягонай творчасці – дастаткова пачытаць папярэдня кніжкі, і я ня бачу, каб ён выбіваўся з таго, што было напісана ім за апошнія 5 гадоў. І неразуменне гэтага, падгонка літаратурнага твору пад крымінальны артыкул прывяла ўлады да такога ганебнага прысуду. Гэта тое самае, што прыцягваць людзей да крымінальнай адказнасці за песню ці за мультфільм, карыкатуру. Ужо двойчы на нашай памяці фактычна за літаратурны твор судзяць творцаў. І калі Славамір Адамовіч, залічыўшы яму адседзенія ў СІЗА месяцы, выпуслі, бо самім уладам стала няёма – было зразумела, што ягоны верш літаратурны твор, такая літаратурная карыкатура, зробленая ў форме расейскіх прыпевак, то выпадак з асуджэннем Андрэя Клімава прости беспрэцэдэнтны.

Дарэчы, у судзе ў якасці доказаў віны павінна была фігураваць літаратуразнаўчая экспертыза, і тут мяне вельмі цікавіць, хто яе праvodзіў, якія былі зроблены высновы і г.д. На жаль, мы нічога пра гэта ня ведаем.

Таму ў сувязі з вынясеннем прысуду я падкрэсліваю, што съледчыя органы і тыя, хто "заказваў" гэтую судовую справу, адназначна прадэмантравалі свой непрафесіяналізм. Цалкам відавочна, што сама крымінальная справа была зробленая пад палітычны заказ. Тут згадваюцца мульцікі пра Лукашэнку, калі таксама была ўзбуджаная крымінальная справа, толькі па іншым артыкуле – за паклён на прэзідэнта. І за ўсе гэтыя творчыя рэчы, дастаткова мала звязаныя з рэчайснасцю: верш, мульцік, публіцыстычны твор, – людзі падвяргаюцца перасыледу. Гэта ёсьць грубейшае парушэнне правоў чалавека з боку дзяржавы і з боку пэўных людзей.

Яшчэ раз хачу падкрэсліць, што справа Андрэя Клімава заказная, бо самай пракуратуры ў галаву ніколі бы не прыйшло на падставе публіцыстычнага матэрыялу ўзбуджаць крымінальную справу, а менавіта знайшоўся чалавек, які страшна пакрыўдзіўся за гэты твор. Аднак ставіцца да мастацкага твору як да чагосьці, што можа неяк рэальна шкодзіць ці пагражаць дзяржаве, трэба быць вельмі і вельмі падазроным і недалёкім чалавекам. У дадзеным выпадку відавочная проста неадпаведнасць зробленага і меры пакарання, гэта проста розныя рэчы.

Даведка:

Дэпутат Вярхоўнага Савету 13 скликання, палітвязень Андрэй Клімаў у 2005 годзе стаў лаўрэатам Нацыянальнай прэміі ў галіне абароны правоў чалавека, утворанай Аргкамітэтам Хартыі'97, у намінацыі "За асабістую мужнасць пры абароне правоў чалавека".

Раней Андрэй Клімаў правёў 4 гады за кратамі па абвінавачаныні ў эканамічных злачынствах, а таксама быў асу́джаны на 15 месяцаў абмежавання волі за арганізацыю вулічных акцыяў пратэсту на Дзень Волі ў 2005 г.

Андрэй Клімаў таксама абвінавачвалі ў паклёне на Аляксандра Лукашэнку: у 2005 годзе крымінальную справу за паклён на прэзідэнта разглядалі ў Першамайскім раённым судзе Менску за зачыненіямі дзяяўрыма, але суд вярнуў справу на дапрацоўку.

Алесь ПУШКІН: “Пасъля арышту я мусіў наведаць поле Аршанская бітвы”

16 верасня ў Воршы з ізялітару часовага ўтрыманья выйшлі на волю мастак Алесь Пушкін і моладзевы актывіст Аляксей Янушэўскі. Яны адбылі 7 сутак арышту паводле абвінавачанья ў дробным хуліганстве пасъля затрыманья на бардаўскім фэсце “Аршанская бітва-2007”.

Аб 11-й раніцы актывісты з Менску і Воршы прыйшлі супракаць Алесія Пушкіна і Аляксея Янушкевіча да ізялітару часовага ўтрыманья.

Але міліцыянты, вырашыўшы не дапусціць гэтую сустрэчу, загадзя вывезьлі мастака і моладзевага актывіста на аршанскі чыгуначны вакзал. Адшукаць іх удалося ўжо ў цягніку.

На просьбу Алесія Пушкіна сябры адвэзілі яго на Крапівенскае поле, дзе ў папярэдняй выходні (8 верасня) мусіў адбыцца бардаўскі фэст “Аршанская бітва-2007”.

Гэтым разам праезд да гісторычных мясцінай, дзе ў 1514 годзе адбылася пераможная Аршанская бітва, быў ужо вольны. І ніякіх адзнакаў таго, што там трывалі запар працавала “група разъмінаванья”, прысутнія не заўважылі.

Алесь Пушкін распавёў, што знарок імкнуўся ў гэтыя мясціны перад ад'ездам дадому: “У кожнага з нас ёсьць жонка, дзеткі, але ёсьць яшчэ Беларусь, ёсьць прыярытэты якія кожны для сябе абірае. Таму найперш – на Крапівенскае поле. А потым паеду да жонкі, дзяцей, капаць бульбу, пісаць карціны, рабіць вітраж у Талачынскім касцёле”.

Гімн “Магутны Божа” прагучай у гэты дзень каля памятнага крыжа, усталіванага на Крапівенскім полі дзеялі памяці загінулых тут беларускіх ваяроў. Зазвычай з яго штогод пачынаўся фэст “Аршанская бітва”, і таму цяпер яго праспівалі тыя, каму забаранілі зрабіць гэта тыдзень таму – у Дзень беларускай вайсковай славы.

Зьмітра Дашкевіча зноў абвінавачваюць

Палітвязень Зьміцер Дашкевіч паведаміў у лісьце, што съледчыя КДБ заявілі супраць яго новую крымінальную справу. Цяпер яго абвінавачваюць паводле арт. 402 — за адмову даваць паказаныні.

Зьміцер Дашкевіч, адзін з лідэраў незарэгістраванай арганізацыі Малады Фронт, прыхільнік Руху “За Свабоду”, адбывае ў Шклousкай турме паўтара года за ўдзел у незарэгістраванай арганізацыі. Яго на раз дапытвалі па крымінальных справах некаторых юнакоў, якіх абвінавачвалі ў прыналежнасці да Маладога Фронту. Дашкевіч адмаў-

ляецца даваць паказаныні супраць сваіх сяброў.

Адвакат Зьмітра Дашкевіча Аляксандар Галіеў даведаўся, што новую крымінальную справу супраць ягонага падабароннага заявілі яшчэ 14 жніўня. Аляксандар Галіеў паведаміў, што месяц таму тэлефанаўваў съледчаму, і той запэуніваў яго, што ніякая крымінальная справа не была распачатая.

Аляксандар Галіеў не выключае, што Зьмітру Дашкевічу прапаноўвалі іншага адваката, але ён папросту адмовіўся ад паслугаў абаронцы і на стаў даваць паказаныні.

Суды працягнуцца яшчэ і ў каstryчніку...

На Берасьцейшчыне працягваюцца суды над актывістамі дэмакратычнага руху. У Берасьці судзяць затрыманых 19 жніўня ўдзельнікаў сходу падчас презентацыі кнігі Паўла Севярынца “Лісты з лесу”. Некаторых з іх – завочна. Аналагічная сітуацыя ў Баранавіцкім судзе. Там судзяць моладзевых актывістаў, якія прыйшлі 10 верасня падтрымаць Яраслава Грышчэню каля будынку Баранавіцкага суда.

26 верасня судзьдзя суда Маскоўскага раёну Берасьця Вольга Сымірнова прыняла рашэнне пакараць актывіста Руху “За свабоду” Андрэя Шарэнду арыштам тэрмінам на 15 сутак “за ўдзел у несанкцыянованым сходзе”, якім міліцыянты палічылі презентацыю кнігі Паўла Севярынца “Лісты з лесу”, што адбылася 19 жніўня. Судзьдзя ўжо разглядала матэрыялы справы 31 жніўня і вярнула іх у міліцыю для выпраўлення выяўленых недахопаў.

У гэты ж дзень суд Маскоўскага раёну Берасьця аштрафаваў грамадзкага актывіста Рамана Кісьляка на 2 базавыя велічыні (62 тысячи рублёў).

28 верасня судзьдзя суда Маскоўскага раёну Берасьця Вольга Сымірнова аштрафавала на 620 тысячаў рублёў берасьцейскую актывістку Кацярыну Бельскую. Гэта ўжо адзінаццаты абвінаваўчы вырак судзьдзі Сымірновай пасъля недазволенай презентацыі кнігі П. Севярынца “Лісты з лесу” 19 жніўня. Усяго 19 жніўня ў офісе Берасьцейскай абласной арганізацыі Партыі БНФ супрацоўнікі міліцыі затрымалі 30 чалавек. Адміністрацыйны пратакол за ўдзел у несанкцыянованым мерапрыемстве быў складзены на 14 грамадзянаў.

У Баранавічах судзяць у асноўным сяброў незарэгістраванай арганізацыі “Малады фронт”, якія прыйшлі 10 верасня падтрымаць ля Баранавіцкага суда Яраслава Грышчэню. Суд заноча на карае людзей штрафамі. Сярод іх Зьміцер Хведарук, якога аштрафа-

валі на 22 базавыя велічыні, і Тацяна Буланава. Тацяну спачатку абвінавацілі ў дробным хуліганстве, напісавшы ў пратаколе, што яна съвістала ў съвісток. Суд аштрафаваў яе на дзьве базавыя велічыні. Але цяпер на Тацяну склалі яшчэ адзін пратакол. Гэтым разам за ўдзел у несанкцыянованай акцыі.

17 верасня ў судзе гораду Баранавічы і Баранавіцкага раёну былі разгледжаны адміністрацыйныя справы, узбуджаныя ў дачыненьні да Зьмітра Кургі і Элы Олінай. Судзьдзя Жана Капачэўская признала студэнта 5 курсу тэхналагічнага універсітэту з Менску Зьмітру Кургу вінаватым у парушэнні арт. 17.1 (дробнае хуліганства) і ч.1 арт.23.34 (арганізацыя або ўдзел у несанкцыянованым масавым мерапрыемстве) Кодексу аб Адміністрацыйных правапарушэннях РБ. Па двух артыкулах яна пакарала актывіста грашовым штрафам у памеры 5 базавых велічыні.

Інвалід другой групы Эла Оліна не змагла прысутнічаць на судовым разгледжані адміністрацыйнай справы ў Баранавічах, пра што паведаміла, таму паседжанье адбылося ў яе адсутнасці. Судзьдзя Жана Капачэўская пакарала жанчыну па абвінавачанні ў парушэнні арт. 17.1 КаАП РБ (дробнае хуліганства) штрафам у памеры 2 базавыя велічыні. Матэрыялы другой адміністрацыйнай справы па арт. 23.34 КаАП РБ быў адпраўленыя на дапрацоўку.

20 верасня ў Баранавічах разгледжаны адміністрацыйныя справы Руслана Рудэнкі з Менску і Надзеі Крапівінай з Горадні. Судзьдзя Аксана Кушава заноча абвінаваціла іх у дробным хуліганстве, якое яны нібыта ўчынілі падчас суда над Яраславам Грышчэнем. Надзею Крапівіну абвінавацілі яшчэ і ва ўдзеле ў несанкцыянованым мітынгу. Яе пакаралі яшчэ адным штрафам на 93 тысячи рублёў.

"Зачыстка" сярод съвтароў і місіянероў

Беларускія ўлады запланавалі зьмены ў заканадаўстве

Старшыня камітэту ў справах рэлігіі і нацыянальнасцяй Беларусі Леанід Гуліяк 18 верасьня заявіў, што на пачатку 2008 году будзе падрыхтавана новая рэдакцыя Палажэння аб парадку запрашэння ў Беларусь замежных грамадзянаў для занятку рэлігійнай дзейнасцю. Паводле агенцтва БЕЛТА, кампетэнтныя дзяржаўныя органы атрымаюць права без тлумачэння адмаўляць замежных съвтарам ці прапаведнікам ва ўезьдзе ў Беларусь.

Гэтая заява была зробленая ў Бабруйску ў часе аберкаванья этна-канфесійнай сітуацыі ў Беларусі. У Камітэце па справах рэлігіі і нацыянальнасцяй адмовіліся ад каментароў. Чыноўнікі спасылаюцца на тое, што ўсе законы павінны ўдасканальвацца, таму і рыхтуюцца зьмены. Начальнік аддзела ў справах рэлігіі Аляксандар Калінаў сказаў: "Гэта пастанова Савету Міністраў. Была старая пастанова аб парадку запрашэння съвтароў і іх дзейнасці на тэрыторыі краіны. Цяпер зьмены нейкія туды ўносяць. І ўсё. Пакуль яны не прынятыя. Калі будуць прынятыя, тады і можна будзе нешта каментаваць".

Прадстаўнік Беларускага Экзархату праваслаўнай царквы Андрэй Алекжа мяркуе, што запланаваныя зьмены ў парадку дзейнасці замежных съвтароў і місіянероў выкліканыя меркаваннямі дзяржаўной бясьпекі: "Хутчэй за ўсё, тут нейкія меркаванні, якія датычацца больш дзяржаўнай бясьпекі. Я маю на ўвазе, калі нехта замест рэлігійнай дзейнасці займаецца палітычнай дзейнасцю. Такія прыклады былі. Я думаю, што якраз на гэты момант можа з'явіцца сваю ўвагу дзяржаўва".

Аднак на практицы ужо і цяпер замежныя місіянеры, съвтары і гуманітарныя працаўнікі цярпелі ад створаных уладамі перашкодаў. Пра-

гэта гаворыцца і ў нядыўнай спраўваздачы Дзяржаўнага дэпартаменту ЗША. Замежнікай дэпартамента з Беларусі і адмаўлялі ў выдачы візаў. Паводле падліку беларускіх праваслаўнікаў, за год краіну вымушаныя былі пакінуць больш за 25 замежных съвтароў і місіянероў.

Нядыўна з Гарадзеншчыны мусілі зъехаць сем ксяндзоў і пяць сясьцёроконьніц. Пра тое як гэта тлумачылі ўлады, распавядае парафіянка адной з грамадаў, адкуль зъехаў замежны ксёндз, Ірына Селіневіч: "Яны лічаць, што ўжо хопіць сваіх. Столікі гадоў працуе тут гарадзенская семінарыя. Ужо пінская пачынае

патроху выпускаць съвтароў. Шкада тых, хто вымушаны быў зъехаць, бо некаторыя з іх на 18 гадоў і больш тут працавалі, касцёл падымалі".

Праваслаўнік Валянін Стэфановіч мяркуе, што ўмовы для дзейнасці розных канфесій у Беларусі адрозніваюцца. Ён згадвае пра дамовы аб супрацоўніцтве паміж дзяржавай і праваслаўнай царквой: "Я гэта расцэніваю як жаданье стварэньня манаполіі аднаго рэлігійнага культа адносна іншых. Я думаю, зацікаўленыя і дзяржава, і праваслаўная царква ў нераспаўсюдзе іншых рэлігійных культаў на тэрыторыі Беларусі".

"Мы вам жыцьця не дадзім"

Ціск на вернікаў-пратэстантаў працягваецца

Жодзінскія ўлады забараняюць вернікам-пратэстантам праводзіць богаслужэньні. Фармальнае прычынай паслужыла тое, што пасля пажару 23 лютага, калі па невядомай прычыне згарэў будынак царквы рэлігійнай суполкі хрысьціянаў веры евангельскай "Царква Святой Троіцы", вернікі зьбіраюцца на малітвы ў вялікім намёце. Аднак улады не даюць дазвол на правядзенне там богаслужэньня і прапануюць вернікам арандаваць памяшканьне ў іншым раёне гораду.

23 верасьня каля 10 супрацоўнікаў міліцыі на чале з начальнікам ГУУС зъявіліся на ранішнєе богаслужэньне і шляхам пагрозай

патрабавалі разысьціся. Гэта далёка ўжо на першай сутычке вернікаў-пратэстантаў з мясцовымі ўладамі, якія выступаюць супраць існаванья "найтой царквы" на Беларусі.

Старшыня царкоўнага савету Аляксандр Вялічка так пракаментаваў ПЦ "Вясна" сітуацыю: "Вось ужо на працягу двух гадоў у нас ідзе самая сапраўдная барацьба з мясцовымі уладамі. Спачатку мы спрабавалі вырашаць пытаныні на мясцовым узроўні, хадзілі ў выканкам, размаўлялі з чыноўнікамі, аднак, насымэрч, у іх справы разыходзіцца са словамі. Потым мы пачалі пісаць лісты ў розныя ўстановы, міністэрствы, нават у адміністрацыю прэзідэнта. Аднак

усе гэтыя нашыя звароты зноўку вярталіся ў мясцовы выканкам, а апошнім часам дык і ўвогуле няма нікай рэакцыі.

Тое, што адбылося цяпер, нельга расцэніваць інакш, як праявы ціску на вернікаў пратэстанцкай царквы, бо нам на словах менавіта так і гавораць: "Мы вам жыцьця не дадзім". Зараз улады знайшлі фармальную падставу, каб забараніць нам праводзіць богаслужэньні, бо мы аднаўляем згарэлы ў лютым будынак царквы, і праводзім службы ў вавісковым намёце, які стаіць побач. Але выканкам нам перашкаджае нават у будаўніцтве, нягледзячы на тое, што ўсе неабходныя дакументы мы маем. Безумоўна, гэта ёсьць грубае парушэнне свабоды веравызнання, скіраванае супраць людзей, якія прапаведуюць не "дзяржаўную" рэлігію".

Пагроза ліквідацыі застоецца

Месяц таму Міністэрства юстыцыі вынесла пісьмовыя папярэджаньні шасьці партыям – Партыі БНФ, Беларускай партыі “Зялёныя”, Беларускай сацыял-дэмакратычнай Грамадзе, а таксама Беларускай сацыяльна-спартовай партыі, Сацыял-дэмакратычнай партыі народнай згоды і Рэспубліканскай партыі. Чыноўнікі выклалі свае прэтэнзіі да іх і прыграілі прыпыніцу дзейнасць альбо ліквідаваць у судовым парадку, калі даведзенія патрабаванынія будуть выкананыя.

Міністэрства юстыцыі абвінавачвала партыі ў тым, што яны, нягледзячы на папярэджаньні, дагэтуль не ўтварылі неабходнай колькасці арганізацыйных структураў. Згодна з законам, палітычныя партыі мусяць мець Менскую гарадzkую і абласную аргструктуры ня менш чым у чатырох абласцях. Калі партыі ня выправяцца, то Міністэрства пагражает пастаўіць пытаньне аб прыпыненьні іх дзейнасці альбо ліквідацыі ў судовым парадку.

24 верасьня сітуацыя абыгрывалася на адно

коўвалася на ўпраўле Партыі БНФ. Паводле словаў лідэра фронтаўца Вінцука Вячоркі, праблема не ў наяўнасці структураў, а ў атрыманні юрыдычных адрасоў для іх: “Мы рабілі заходы, каб атрымаць юрыдычныя адрасы ў чатырох абласцях. У Рэчыцы чалавека, які меў гэтым заемца, выспалі ў сувязі з “Даждынкамі”. У Магілёве доўга абяцаў і так абяцаць і ня выканалі. Ну, можа, атрымаецца ў іншых гарадах. Мы рабілі добрасумленна заходы, каб зদабыць юрыдычныя адрасы ў большасці з абласных цэнтраў. Ёсьць пагроза, калі не здабудзем юрыдычных адрасоў, што могуць прыпыніць”, – заяўіў Вінцук Вячорка Радыё Свабода.

Кіраунік прайнаі камісіі партыі БНФ Уладзімір Лабковіч дадаў: “Мы правялі ўстаноўчы сход у Віцебскай абласной арганізацыі Партыі БНФ і ў мінулы чацвер падалі дакументы ў віцебскае абласное ўпраўленіне юстыцыі аб рэгістрацыі. У выпадку, калі яна будзе зарэгістраваная ўпраўленынем

юстыцыі, то, спадзяюся, што на гэтым пэўным этапе прэтэнзіі міністру будуць зънятые”.

Спадар Вячорка пракаментаваў дзеяньні Міністру адносна Партыі БНФ: “Гэта ёсьць зачыстка палітычнай прасторы ад наймацнейшых палітычных структураў напярэдадні кампаніі пад назвай “парламенцкія выбары”.

Пакуль невядома, як Міністэрства пастаўіца да Беларускай сацыял-дэмакратычнай Грамады (партыі Станіслава Шушкевіча). Справа ўтым, што спачатку гэтую партыю пераблыталі з партыяй Аляксандра Казуліна і накіравалі папярэджаньне. Аднак потым папрасілі прабачэння. Таму папярэджаньне сацыял-дэмакраты Шушкевіча атрымалі насамреч толькі 28 жніўня. Актывістка Святланы Губейка сказала: “12 верасьня нам толькі аддалі пасьведчаньне і статут зацверджаны. Я ж не магла ўсе канферэнцыі правесці ў пяці структурах адначасова. Адрасы ў нас ёсьць, але пакуль што не зацверджаны Міністрам”.

...Папярэджаньне за супрацоўніцтва з замежным СМІ

Пракуратура Гомельскай вобласці вынесла пісьмове папярэджаньне сябру ГА “Беларуская асацыяцыя журналістаў” Алесяю Карніенку за супрацоўніцтва з замежным СМІ. Папярэджаньне падпісане намеснікам пракурора вобласці В. Марозавым і датаванае 21 верасьня. Паводле тэксту гэтага дакументу, абласная пракуратура правяла праверку “па матэрыялах Упраўлення КДБ па Гомельскай вобласці”, пад час якой высыветліла, што А. Карніенка, ня маючы акредытациі пры МЗС Беларусі, “ажыццяўляў дзейнасць на карысць Радыё Рацыя (Польша)”. Тым самым, на думку пракуратуры, ён парушыў пункт 9 Палажэння аб знаходжанні і прафесійнай дзейнасці на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь прадстаўніцтваў і акрэдытаваных у РБ карэспандэнтаў замежных сродкаў масавай інфармацыі.

Папярэджаньне А. Карніенку уручыла съледчая пракуратуры Алеся Рабцева. Яна прадэмантравала яму раздрукой матэрыялаў з сайту Радыё Рацыя, падпісаных журналістам Алеем Радкевічам. Съледчая спрабавала высыветліць, якое дачыненне мае А. Карніенка да Радыё Рацыя і асобы А. Радкевіча, аднак ён адмовіўся адказваць на гэтыя пытанні.

“Я чакаў, што мне прадаставяць экспертызу голасу Алея Радкевіча, які супадаў бы з голасам Алея Карніенкі, аднак ніякіх доказаў у пракуратуры няма”, – зазначыў А. Карніенка ў гутарцы з прэс-службай БАЖ.

Яшчэ на адно выданьне менш...

Рэдакцыя газеты “Мясцовы час” вымушаная прыпыніць выхад тыднёвіка

Недзяржаўная газета “Мясцовы час”, якая распаўсюджвалася ў Пінску і рэгіёне, 27 верасьня разъвіталася са сваімі чытачамі. Грамадзка-палітычныя тыднёвік, які праіснаваў чатыры гады, вымушаны быў спыніць выхад з эканамічных прычынаў.

Першы нумар выданьня пабачыў сьвет 25 верасьня 2003 году. Па словах галоўнага рэдактара газеты Аляксея Белага, праблемы ў газеты пачалі ўзыніцца практычна адразу пасля адкрыцця ў Пінску карэспандэнцкага пункту. “Мясцовому часу” адмовілі ў акрэдытацыі, у выніку чаго зьявіліся праблемы ня толькі з офісам, але і з атрыманнем інфармацыі з афіцыйных крыніцай.

У тым жа 2003 годзе кірауніцтва пінскай дзяржаўнай друкарні адмовілася супрацоўніць з “Мясцовым часам”, і аддрукаваныя наклады выданьня давялося вазіць за 170 кіламетраў з Баранавічай. Тады ж газете адмовілі ў падпісцы і магчымасці распаўсюджвацца праз гандлёвую сетку «Брэстаблсаюздруку».

“Камусці “ў вярхах” вельмі не спадабалася, што ў рэгіёне зьявілася газета, якая нясе прайдзівую інфармацыю, акцэнтуе ўвагу на праблемах грамадзтва, публікуе інтэрв’ю са знакамітымі людзьмі і вядомымі палітыкамі, якія думаюць і жывуць трохі інакі, чым тыя, хто пры ўладзе”, – распавёў службе маніторынгу БАЖ галоўны рэдактар выданьня

Аляксей Белы. “Нават індывидуальны прадпрымальнікі, пра праблемы якіх шмат разоў пісаў “Мясцовы час”, не рызыкнулі падпісаць дамовы на реалізацыю”.

Паводле А. Белага, у газету баяліся даваць рэкламу нават тыя, хто лічыў аўдыторыю “МЧ” “свайгі” і хто жадае пераменаў у грамадзтве. “А між тым газета – гэта таксама бізнес. І калі няма прытоку сродкаў ад рэкламы, існаваць выданьню вельмі цяжка”, – кажа галоўны рэдактар.

У выніку наклад выданьня зменшыўся з 2500 да 1300 асобнікаў (менавіта такім накладам выйшаў апошні нумар “МЧ”).

“Мы імкнуліся быць цікавымі для чытачоў. Нашая газета расказвала пра жыцьцё гораду і раёну, палітыку і палітыкаў, падзеі ў сівеце і г.д.”, – кажа А. Белы. – Водгукі тых, хто пастаянна набываў у грамадзкіх распаўсюджнікаў нашую газету, пачынілі, што наша інфармацыя патрэбная людзям. Гэта нараджала аптымізм, на пачатку працы мы былі ўпэўненыя, што “Мясцовы час” прыйшоў у Пінск раз і назаўсёды...”

Калектыву рэдакцыі спадзяеца, што прыпыненьне выхаду газеты – часовая зъява, і што праз год-два выданьне зможа аднавіць выхад. “Мы верым, што чытак будзе чакаць новых сустрэчай з намі, і што яны яшчэ наперадзе”, – выказаў надзею намеснік галоўнага рэдактара “МЧ” Віктар Ярашук.

Пакараны арыштам на 8 сутак

Перасьлед гомельскага студэнта-выдатніка Зыміцера Жалезнічэнкі: новы паварот справы

Моладзевы актывіст Зыміцер Жалезнічэнка быў затрыманы 17 верасьня калі 18.30 ў цэнтры Гомелю па абвінавачаныні ў згвалтаванні. Супрацоўнікі праваахоўных органаў даставілі яго ў Чыгуначны РАУС, куды пад'ехала пацярпелая дзяўчына. Яна не пазнала ў Зымітру Жалезнічэнку гвалтауніка, і яго з Чыгуначнага пастарунку перавезлы ў Цэнтральны РАУС Гомелю. Адваката да затрыманага не дапусцілі.

Як паведаміў ПЦ «Вясна» мясцовы праваабаронца Анатоль Паплаўны, праз некаторы час з пастарунку выйшаў супрацоўнік міліцыі лейтэнант Файг Агл-Алі Аглы Аскераў з чыстымі аркушамі паперы і маёр.

Яны нешта гучна абмяркоўвалі, селі ў прыпаркаваны побач аўтамабіль, нешта пісалі. Увесе гэты час сабры і знаёмія Зымітра чакалі, што будзе далей. Міліцыянты патрабавалі разысьціся, у адваротным выпадку пагражалі прыняць адпаведныя меры.

Анатоль Паплаўны ўпэўнены, што такім чынам аказваецаца міліцыя і поіхалагічны ціск на працтаванікі дэмакратычнай моладзі напярэдадні восеніцкіх апазіцыйных акцыяў: «Безумоўна, гэта прэвентыў-

нае затрыманье моладзевага актывіста. Лічу, што не памылося, калі скажу, што менавіта там, у мышыне, міліцыянты абмяркоўвалі і складалі пратакол на Зымітра. Да таго ж у гэты дзень хлопец хадзіў ва ўніверсітэт, каб ўсё ж такі дакладна высыветліць у адміністрацыі прычыну свайго безпадстаўнага выключэння з наўчальнай установы, а ўжо ўвечары быў затрыманы».

Як стала потым вядома, супрацоўнікі праваахоўных органаў склалі на моладзевага актывіста Зымітра Жалезнічэнку два пратаколы: за дробнае хуліганства (брыдкаслой) і за непадпарадкованыне супрацоўнікам міліцыі.

18 верасьня адбыўся суд Суддзідзя Марыны Дамненка па першай адміністрацыйнай справе пакарала Зымітра Жалезнічэнку арыштам на 8 сутак, па другой – штрафам у памеры 20 базавых велічыніяў.

Нагадаем, напачатку верасьня кіраўніцтва матэматычнага факультэту Гомельскага дзяржаўнага ўніверсітэту імя Ф. Скарыны адлічыла студэнта-выдатніка з 3-га курсу наўчальнай установы за актыўную грамадскую дзейнасць, аднак у загадзе рэктара ГДУ значыцца фармулёўка – «за сістэматычнае парушэнне "Правілаў унутранага распрадацькі ўніверсітэту».

За падтрымку сябра – арышт

17 верасьня ў судзе Цэнтральнага раёну Гомелю пачаўся разгляд адміністрацыйнай справы супраць моладзевага актывіста Андрэя Цянюты, затрыманага 14 верасьня ў будынку мясцовага ўніверсітэту. Хлопец прышоў туды, каб распаўсюдзіць інфармацыю ў падтрымку свайго сябра, выключанага за грамадзка-палітычную дзейнасць студэнта ГДУ Зымітра Жалезнічэнкі, аднак быў затрыманы прарэктарамі па выхаваўчай працы С.Ханенем.

Напачатку прарэктар адвёў Андрэя Цянюту ў кабінет, затым выклікаў міліцыянтаў, якія склалі на моладзевага актывіста два адміністрацыйныя пратаколы – за распаўсюд незарэгістраванай друкаванай прадукцыі і за ўжыванье ненарматыўнай лексікі. Да суда троє сутак Андрэй Цянюту правёў у ізолятары часовага ўтрымання.

Суддзідзя Цэнтральнага раёну Гомелю Марыя Дамненка, якая разглядала ўзбуджаныя адміністрацыйныя справы, не змагла разабрацца ў блытаных съведчаннях міліцыянтаў, таму перанесла судове паседжанье. Андрэй Цянюту быў адпушчаны дамоў.

"Права быць свабодным"

(Пачатак на стар. 1)

зразумела, навошта міліцыя замінала даезду. Мы неаднаразова падкрэслівалі, што гэта непалітычная акцыя, – сказаў адзін з арганізатораў фэсту Віталь Супрановіч. – У мяне вялікая павага да тых людзей, якія пасыля таго, як іх высадзілі з аўтобусаў, не зьмірлыіся і даехалі да Луцку».

Канцэрт працягваўся ад 16:00 да поўначы ў цэнтральным парку Луцку. Тут жа са згоды гарадзкіх уладаў размысьцілася намётае мястэчка ўдзельнікаў фэсту. Перад гледачамі выступілі гурты "Krama", "ULIS", "Neuro Dubel", "Indiga", "B:N:", "Tav. Mauzer", "Сыцяна", "Znich", а таксама украінская каманда "Тінь Сонца". Удзельнікаў фэсту павіталі юристы праваабарончага цэнтра "Вясна" Валянцін Стэфановіч, прадстаўнікі беларускай меншасці ва Украіне, упаўнаважаны па спраўах моладзі адміністрацыі гораду Луцку, дэпутат гарадзкой рады Ігар Гусь. Ігар Гусь выказаў шкадаваныне з прычыны нешматлікасці ўдзельнікаў імпрэзы: "Удзельнікаў магло быць і больш. Няшмат людзей даехала з Беларусі. Мала было і з Украіны. На будучыню асаблівую ўвагу трэба надаваць правоці такіх фэсташт".

мага канца. Я пераканаўся, беларускую рок-музыку можна паказваць за мяжой. Гэта якасна і прафесійна".

**Моладзевы сайт
«UFF-by.org»**

Як стала вядома прэс-цэнтру Хартыя'97, калі музыкі вярталіся ў Беларусь 23 верасьня, іх таксама трymalі на мяжы чатыры гадзіны. У незалежных журнaliстах, якія вярталіся раніцай 23 верасьня з рок-фестывалю "Права быць свабодным", на беларуска-украінскай мяжы супрацоўнікі беларускай мытнай службы скапіравалі без дазволу інфармацыю з фотаапаратаў, а таксама праслушалі дыктафонныя запісы. Журнaliсты ехалі ў адным аўтобусе з музыкамі. Прыйкладна а 6-ай гадзіне раніцы на памежным пераходзе Макраны падчас персанальнага дагляду мытнікі забралі фотаапараты ў карэспандэнта тыднёвіка "Белорусы и рынак" Вадзіма Александровіча і пазаштатнага фотакарэспандэнта "Нашай Нівы" Арсения Пахомава. Скапіраваўшы з іх інфармацыю без дазволу ўладальнікаў, тэхніку вярнулі. Незалежнаму журнaliсту Ільлю Маліноўскому загадалі ўключыць прафесійны дыктафон і праслушалі ўсе зробленыя запісы..